

Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Praeceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

**Henricus, de Sancto Ignatio
Leodii, 1709**

Caput X. Prorsus improbanda est opinio, à mortali excusans filios & filias,
inconsultis parentibus nubentes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](#)

Amor parentibus

obsequiosus.

CXXXIX

96 Et quid de hominibus istis Augustinus epist. 78. alias 237. Ad quid alius seadet ipsi, & quid aliud capiant, nisi ut quisquis Episcopus, vel Clericus, vel Monachus, vel Sanclimonia- lis cediderit, omnes tales esse credant, jaient, contendant, sed non omnes posse manifestari? Et tamen etiam ipsi, cum aliqua maritata inveniatur adulera, nec proiciunt uxores suas, nec accusant matres suas. Cum autem de aliquibus, qui sanctum nomen profanterent, aliquid crimi- nis vel falsi sonnerit, vel veri patuerit, infani, satagint, ambunt, ut de omnibus hoc creda- tur. Hos ergo de nostris doloribus suavitatem sua mala lingua captantes, facile est ut illis ca- nibus compareremus, qui lingebant ulcera paupo- ris illius, qui ante januam divitiae jacelat, & (quoniamque veniret ad requiem finis Abraha) laboriosa & indigna omnia tolerabat.

97 Si desidores detractoresque illi Salvatorem nolint imitari, saltem Constantium Magnum imitentur, qui (apud Theodoreum l. 1. Hi- storiae Eccles. c. 11.) nefas esse aiebat, ut Sacerdotum delicia ad vulgi noitiam pervenirent, ne populus offendiculi occasionem inde ar- ripiens, licentia ad flagitia prorumperet.

C A P U T X.

Proclus improbanda est opinio, à mortali ex- cussans filios & filias, inconsultis parentibus rubentes.

98 Communis Majorum sententia hactenus fuit, contra praeceptum de parentibus hon- norandis graviter peccare, qui ipsis invitis & inconsultis nubunt: cum honor ipsis debitus in eo partim saltet consultat, quod ipsis consuluntur filii suis & filiabus requiratur in rebus magni momenti, praesertim quando totius familiae interest; ut maximè interest, dum uxor ducenda est, vel matutis accipiendo. Videri potest Estius in 4. dist. 28. 8. 2. ubi sic loquitur: *Nisi justa causa diversum suudeas, re- nentur liberi parentum suorum consilium audi- re, & consensum expectare in contrahendo ma- trimonio, idque mulier ob causas. Primo, pro- pter honorem parentibus super omnes alias propin- quos & amicos debitum, qui sane postular, ne quid magnum, cuiusmodi est imprimit consen- gium, aggrediantur filii, sine illorum consilio, & consensu. Secundo, quia parentum interest, quem generum, vel quam nurum sint habentur, cui & dotem animosserit, & parentis officium tamquam filio vel filiae impendant. Cum enim per matrimonium vir & mulier unum corpus effi- ciantur, debent generi & nuris quasi filiorum loco habent a sacerdoti. Tertio, quia parentes plerumque & possum filii recte consilere, quia pruden- tia per etatem atque experientiam plus valent; & volunt, quia eos impensis diligunt. Postremo, quia filii jam conjugati in multis adhuc egerent auxilio & consilio suorum parentum: qua in re promptiores & propeniores eos erga se invenient, si non absque eorum consilio & consensu in con- jugium se dederint.*

99 Eadem rationes profert Heselius l. 5. Ca-
Tom. II.

tech. c. 115. Sed principalem esse meritò di- cit: quæ præcepto illo continetur: Honora parrem & matrem.

Propterea in Scriptura vituperatur Elaü, 100 quod uxores insciis & inconsultis parentibus acceperit; immo quæ ambo offendaverant animum Isaac & Rebecca, Genes. 26. adeò ut Rebecca dicteret ad Isaac: *Toller me vita mea propter si- tias Heth.* Genes. 27.

Propterea etiam D. Ambrosius epist. 64, 101 alias 43. ad Sisynium iustum fuisse dicit indig- nationem ipsius contra filium suum, qui ipso inconsulto uxorem acceperat. *Quoniam (in- quirit) venturam in locum filiae tuae debuisti eli- gere judicio, cui fieres pater. Nam aut naturæ filios suscipimus, aut electione. In natura casus est; in electione judicium: magisque in adop- tatis offendimus, quam in genitalibus filiis: quia genitales filios esse degeneres, ad naturam re- fertur: adscitos vel adoptione, vel copulâ, de- dores esse, non nisi errori adscribitur. Fuit ergo quod succenseres filio. Et l. 1. de Abraham c. ult. Puella de sponsalibus judicium spectat paren- tum: non enim virginis pudoris eligere mari- tum.... Unde illud Euripedon .... in persona mulieris, que ramen marium volebat relinqu- re, & ad alias petebatur nuptias: sponsalium quidem meorum pater meus curam subibit, hoc enim non est meum. Hoc ergo servate virgi- nes. Mulier etiam, figura amissi cuo marito ado- lessentia laqueum infirmatis sue timeat incida- re, si cudi rubat, tantum in Domino, in elec- tionem mariti parentibus deferat.*

Augustinus q. 57. in Numeros ex Apostolo 102
1. Cor. 7. patris esse dicit filiam suam matrimo- nio jungere.

Evaristus Papa can. aliter 30. q. 5. legiti- 103
mum dicit non esse conjugium, id est legi- bus consonum, nisi à parentibus puella spon- seretur.

Hormisa, vel (ut aliis placet) Honotius 104
Papa cap. tua nos de desponti impuber statuit, ut sponsalia filii impuberis à patre contracta, postquam filius perverterit ad perfectam etatem, omnino debeat adimplere.

Leo Papa epist. 90. alias 92. ad Rutilium: 105
Paterno (inquit) arbitrio viris junctæ, carent culpâ. Refertur can. non omnes 32. q. 2. ubi Gratianus: *Datur intelligi, quod paternus con- sensus desideratur (regulariter utique) in nup- tias, nec sine eo legitima (id est licita, seu lege permissa) nuptia habeantur.*

Ad idem plura Scripturæ testimonia profert 106
Cardinalis Bellarminus l. 1. de Sacram. matrim. c. 1. propos. 3. Non mirum proinde quod, Tridentino teste less. 24. c. 1. matrimonia inconsultis arque invitis parentibus contracta justissimis de causis Ecclesia semper defensata est, arque prohibuit. Quod profecto de solis matrimoniis clandestinis non dicit, sed & de iis quæ contrahuntur parentibus invitis, ut probat Illustrissimus Fagnanus ad cap. tua de de- spons. impub. num. 11.

Idoque num. 13. infert, filiam invitis pa- 107

f 2

renibus nubentem mortaliter peccate: cùm in re gravi contraveniat præcepto divino de parentum veneratione. Ita etiam tradunt apud ipsum Sotus, Navarrus, Medina, Henriquez, Cardinalis Bellarminus, Petrus Ledefra, est que sententia ista communis Theologorum & Jurisperitorum, ipso teste. Nec certè leve peccatum censeri debet, quod Ecclesia semper defensaria fuit.

108 Prorsus ergo rejiciendum, quod Tamburinus l. 5. in Decal. c. 2. §. 3. n. 5. novitiam singularitate dicere auctor est: probabile esse, & iustum, quod filii possint matrimonium inire, etiam cum indignis, absque consensu parentum, imò ipsis dissentientibus. Novitiam (inquam) singularitate, quippe qua communi tam veterum quam recentiorum Theologorum consensui repugnat, sicut & rationi naturali. Contrariam namque sententiam suaderi & civili,

& naturali ratione, Imperator Justinianus scribit Institut. l. 1. tit. 10.

Nec minus improbandum, quod n. 6. ad. 109 dit: Si statuit Evaristus Papa, ut pro nuptia, legitime utique, teu licet, nequaquam habetur puella, quam pater ipse non disponat. Si Leo Pontifex, & Ambrosius aiunt, non esse virginalem pudoris, maritum eligere, sed judicium parentum esse expectandum. Si etiam in sacris Scripturis parentibus tribuntur hoc munus. Si S. Paulus expressè hoc docet, à parentibus tradendas esse filias nupci. Si multa sanctorum Scripturarum exempla id manifestè demonstrant. Respondeo cum Sanchez, inde probari, quod esset honestum, ejusmodi consilium à parentibus exquirere; non quod mortale peccatum esset causa facere. Contrarium namque satis constat ex supradictis.

P A R S V.

Amor justus erga proximi vitam.

Ad quintum Decalogi præceptum: Non occides.

Dicit Deum & parentes, cæteros etiam proximos, sicut nos ipsos, jubemur diligere; ipsis proinde nullum malum velle, multò minus inferre, maximè mortem. Quæ quia inter corporalia mala primum ac principale est, primo loco prohibetur his verbis: *Non occides.* A quo malo ut discipulos suos Salvator longius averteret, lecūrim ad radicem apposuit, dicens: *Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos.* Nec proximi dumtaxat occisionem; imò & odium, & iram, & vindictam, & impatientiam prohibuit, manuetudinemque præcepit, dicens: *Audiatis, quia dictum est antiquis: Non occides; qui autem occiderit, reus erit iudicio. Ego autem dico vobis: quia omnis, qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio. Qui autem dixerit fratri suo, raca, reus erit concilio. Qui autem dixerit, fatue, reus erit gehenna ignis.* Matth. 5. Et iterum: *Audiatis quia dictum est, oculum pro oculo, dentem pro dentie. Ego autem dico vobis, non resistere malo; sed si quis te percosserit in dexteram maxillam tuam, præbe illi & alteram. Et ei qui vult tecum iudicio contendere, & tunicam tuam tollere, dimite ei & pallium.... Audiatis quia dictum est: Diliges proximum tuum, & odio habebis inimicum tuum. Ego autem dico vobis: Diligit inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos, & orate pro persecutibus & calumpniis vobis vos, &c. Enimvero charitas patiens est, benigna est.... non irritatur, non cogitat malum. Per consequens non reddit malum pro malo, sed vincit in bono malum.*

C A P U T I.

Necessitatem recurrenti ad tritam Majorum

viam, Sanctorumque Theologiam, pro rectâ Decalogi intelligentia, demonstrant horrenda novauriensium Casuistabarum de homicidio dogmata.

Retinendit Sinnichius in Saile suo observat, in hujs præcepti explicatione nihil nisi exoticum expectari posse ab iis, qui præcedentia quatuor præcepta tam enormiter laxarunt, quique cum Apologista Calvularum pag. 17. existimant, privatos (perinde ut Reges, superemosque Magistratus) solo rationis naturalis lumine discernere posse, quando liceat, vel non liceat occidere proximum. Immores utique plagarum ingentium, quas in nobis cauavit originale peccatum, immores tenebrarum plusquam Aegyptiacarum, quibus obscuratus est intellectus, offulata ratio, totus homo vulneratus, corruptus, excruciatus, infinitis erroribus obnoxius.

Mirandum profectò, multumque mirandum, novitios Scriptores (quos in comparatione agnilarum irreverberato visu solem inueniuntur, Anselmus l. de Incarn. Verbi c. 2. non dubitat vespertilionibus & noctuis comparare) post tot errorum experientiam, tantam adhuc in visa sibi ratione naturali habere fiduciam, ut eā duce, neglectā Sanctorum authoritate, inveniendam ā se veritatem putent. An non Isidorus Pelusiota l. 4. epist 127. animales, spirituum non habentes appellat eos, qui ratiocinationibus potius innituntur, quam Sanctorum sententiis, quique cum Caramuele Theol. fundam. n. 1330. edit. Lugdun. gloriantur, se in omnibus plus rationi, & Dialectica, quam authoritati deputasse? Sed ab initio Caramuele, Theodoretum potius audia-